

32001L0077

L 283/33

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

27.10.2001

DIREKTIVA 2001/77/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
z dne 27. septembra 2001
o spodbujanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije na notranjem trgu z električno energijo

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti in zlasti člena 175(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽³⁾,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽⁴⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Trenutno so v Skupnosti možnosti za izkoriščanje obnovljivih virov energije premalo izkoriščene. Skupnost priznava potrebo po spodbujanju obnovljivih virov energije kot prednostni ukrep, ker njihovo izkoriščanje prispeva k varovanju okolja in trajnostnemu razvoju. Poleg tega se lahko s tem ustvarijo tudi delovna mesta na lokalnem nivoju, pozitivno vpliva na socialno kohezijo, prispeva k zanesljivi preskrbi in omogoči hitrejšo doseganje ciljev iz Kjota. Zato je treba zagotoviti, da se bodo te možnosti v okviru notranjega trga z električno energijo bolje izkoriščale.
- (2) Kot je začrtano v Beli knjigi o obnovljivih virih energije (v nadaljnjem besedilu „bela knjiga“), je spodbujanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije zaradi varnosti in raznolikosti preskrbe z energijo, varovanja okolja ter socialne in gospodarske kohezije prednostna naloga Skupnosti. To sta potrdila tudi Svet v svoji Resoluciji z dne 8. junija 1998 o obnovljivih virih energije ⁽⁵⁾ in Evropski parlament v svoji Resoluciji o beli knjigi ⁽⁶⁾.
- (3) Povečana raba električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov, predstavlja pomemben del svežnja ukrepov, potrebnih za izpolnjevanje Kjotskega protokola k okvirni konvenciji Združenih narodov o spremembi podnebja, in kakršnega koli svežnja politik za izpolnjevanje drugih zavez.

(4) Svet v svojih zaključkih z dne 11. maja 1999 in Evropski parlament v svoji Resoluciji z dne 17. junija 1988 o električni energiji iz obnovljivih virov energije ⁽⁷⁾ sta pozvala Komisijo k predložitvi konkretnega predloga za okvir Skupnosti o dostopu električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov, na notranji trg. Poleg tega je Evropski parlament v svoji Resoluciji z dne 30. marca 2000 o električni energiji iz obnovljivih virov energije in notranjem trgu z električno energijo ⁽⁸⁾ tudi poudaril, da so zavezujoči in ambiciozni cilji glede obnovljive energije na nacionalni ravni bistveni za zagotovitev rezultatov in doseganje ciljev Skupnosti.

(5) Da bi srednjeročno zagotovili močnejšo tržno uveljavitev energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije, je treba od vseh držav članic zahtevati, da določijo nacionalne okvirne cilje za porabo električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije.

(6) Ti nacionalni okvirni cilji morajo biti skladni s kakršno koli nacionalno zavezo, sprejeto kot del zavez v zvezi s podnebnimi spremembami, ki jih je Skupnost sprejela po Kjotskem protokolu.

(7) Komisija moral oceniti, v kakšni meri so države članice napredovale pri doseganju svojih nacionalnih okvirnih ciljev in v kakšni meri so nacionalni okvirni cilji skladni s svetovnim okvirnim ciljem 12 % bruto domače porabe energije do leta 2010, ob upoštevanju, da predstavlja okvirni cilj iz bele knjige 12 % za Skupnost kot celoto do leta 2010 koristno vodilo za močnejša prizadevanja na ravni Skupnosti in držav članic, in ob upoštevanju potrebe, po odražanju različnih okoliščin v posameznih državah članicah. Če je za doseganje ciljev potrebno, mora Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti predloge, ki lahko vsebujejo zavezujoče cilje.

(8) Če države članice kot vir energije uporabljajo odpadke, morajo izpolnjevati sedanje zakone Skupnosti o ravnanju z odpadki. Ta direktiva se uporablja, brez poseganja na opredelitve, določene v prilogah 2a in 2b Direktive Sveta 75/442/EGS z dne 15. julija 1975 o odpadkih ⁽⁹⁾. Podpora obnovljivim virom energije mora biti skladna z drugimi cilji Skupnosti, zlasti glede hierarhije pri ravnanju z odpadki. Po prihodnjem programu podpor za obnovljive

⁽¹⁾ UL C 311 E, 31.10.2000, str. 320 in UL C 154 E, 29.5.2001, str. 89.

⁽²⁾ UL C 367, 20.12.2000, str. 5.

⁽³⁾ UL C 22, 24.1.2001, str. 27.

⁽⁴⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 16. novembra 2000 (UL C 223, 8.8.2001, str. 294), Skupno stališče Sveta z dne 23. marca 2001 (UL C 142, 15.5.2001, str. 5) in Sklep Evropskega parlamenta z dne 4. julija 2001 (še ni bil objavljen v Uradnem listu). Sklep Sveta z dne 7. septembra 2001.

⁽⁵⁾ UL C 198, 24.6.1998, str. 1.

⁽⁶⁾ UL C 210, 06.7.1998, str. 215.

⁽⁷⁾ UL C 210, 6.7.1998, str. 143.

⁽⁸⁾ UL C 378, 29.12.2000, str. 89.

⁽⁹⁾ UL 194, 25.7.1975, str. 39. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Sklepom Komisije 96/350/ES (UL L 135, 6.6.1996, str. 32).

- vire energije se sežiganje neločenih komunalnih odpadkov ne sme spodbujati, če bi tako spodbujanje spodkopavalo hierarhijo.
- (9) Opredelitev biomase, ki se uporablja v tej direktivi, ne prejudicira uporabe drugačne opredelitve v nacionalni zakonodaji za namene, ki so drugačni od namenov te direktive.
- (10) Ta direktiva od držav članice ne zahteva, da priznajo nakup potrdila o izvoru iz drugih držav članic ali ustreznega nakupa električne energije kot prispevek k izpolnjevanju nacionalne kvotne obveznosti. Da bi olajšali trgovanje z električno energijo, proizvedeno iz obnovljivih virov energije, in izboljšali preglednost pri izbiri potrošnikov med električno energijo, proizvedeno iz neobnovljivih virov energije, in električno energijo, proizvedeno iz obnovljivih virov energije, je potrebno potrdilo o izvoru za tako električno energijo. Sistemi za potrdilo o izvoru sami po sebi ne pomenijo pravice do prednosti iz nacionalnih mehanizmov podpor, uveljavljenih v različnih državah članicah. Pomembno pa je, da so s takšnimi potrdili o izvoru zajete vse oblike električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije.
- (11) Pomembno je jasno razlikovanje med potrdili o izvoru in tržnimi zelenimi certifikati.
- (12) Potreba po javni podpori obnovljivih virov energije se priznava v smernicah Skupnosti o državni pomoči za varovanje okolja ⁽¹⁾, ki med drugimi možnostmi upoštevajo potrebo po vračunavanju zunanjih stroškov proizvodnje električne energije. Vendar pa se bodo določbe Pogodbe, zlasti člena 87 in 88 Pogodbe, za tako javno podporo še naprej uporabljala.
- (13) Treba je vzpostaviti pravni okvir za trg z obnovljivimi viri energije.
- (14) Države članice uporabljajo na nacionalni ravni različne podporne mehanizme za obnovljive vire energije, vključno z zelenimi certifikati, naložbeno pomočjo, davčnimi oprostitvami ali olajšavami, vračanjem davkov in neposrednimi programi zaščite cen. Pomembno sredstvo za doseganje cilja te direktive je, da se zagotovi pravilno delovanje teh mehanizmov, dokler se ne začne uporabljati okvir Skupnosti, da bi ohranili zaupanje vlagateljev.
- (15) Glede na omejene izkušnje z nacionalnimi programi in s sedanjim v Skupnosti razmeroma nizkim deležem električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije z zaščitnimi cenami, je še prezgodaj za odločitev o okviru za programe podpore na celotnem območju Skupnosti.
- (16) Po zadostnem prehodnem obdobju je treba podporne programe prilagoditi razvijajočemu se notranjemu trgu z električno energijo. Zato je ustrezno, da Komisija spremlja razmere in predloži poročilo o izkušnjah pri uporabi nacionalnih programov. Če je potrebno, mora Komisija glede na zaključke poročila pripraviti predlog za okvir Skupnosti o programih podpore za električno energijo, proizvedeno iz obnovljivih virov energije. Ta predlog bi moral prispevati k doseganju nacionalnih okvirnih ciljev, biti združljiv z načeli notranjega trga z električno energijo in upoštevati značilnosti različnih obnovljivih virov energije ter različne tehnologije in zemljepisne razlike. Spodbujati bi moral tudi učinkovito rabo obnovljivih virov energije, biti preprost in obenem čim bolj učinkovit, zlasti stroškovno, vsebovati pa bi moral zadostna prehodna obdobja, ki bi trajala najmanj sedem let, ohraniti zaupanje vlagateljev in se izogibati naslednim naložbam. Ta okvir bi omogočal, da bi bila električna energija iz obnovljivih virov konkurenčna električni energiji, proizvedeni iz neobnovljivih virov energije, in bi omejil stroške za potrošnika, srednjeročno pa zmanjšal potrebo po javni podpori.
- (17) Večja tržna uveljavitev energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije, bo omogočila ekonomijo obsega in s tem znižala stroške.
- (18) Pomembno je, da se uporabi moč tržnih sil in notranji trg ter se doseže, da bo električna energija, proizvedena iz obnovljivih virov, za evropske državljane postala konkurenčna in privlačna.
- (19) Pri podpiranju razvoja trga z obnovljivimi viri energije je treba upoštevati pozitivne učinke na regionalne in lokalne razvojne možnosti, izvozne možnosti, socialno kohezijo in priložnosti za zaposlovanje, zlasti kar se tiče majhnih in srednje velikih podjetij ter neodvisnih proizvajalcev električne energije.
- (20) Upoštevati je treba posebno sestavo sektorja obnovljivih virov energije- zlasti pri preverjanju upravnih postopkov za pridobitev dovoljenja za izgradnjo obratov za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije.
- (21) V določenih okoliščinah ni mogoče v celoti zagotoviti prenašanja in distribucije električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije, ne da bi vplivali na zanesljivost in varnost omrežja. Zato lahko jamstva v tem smislu besedila vključujejo finančno nadomestilo.
- (22) Stroški priključitve novih proizvajalcev električne energije iz obnovljivih virov energije morajo biti objektivni, pregledni in nepristranski ter morajo upoštevati koristi, ki jih za omrežje prinašajo vključeni proizvajalci.

⁽¹⁾ UL C 37, 3.2.2001, str. 3.

- (23) Ker države članice splošnih ciljev predlaganih ukrepov ne morejo zadovoljivo doseči in se zaradi velikosti ali učinkov ukrepov ti bolje dosežejo na ravni Skupnosti, lahko Skupnost sprejme ukrepe po načelu subsidiarnosti, kot ga določa člen 5 Pogodbe. Njihovo podrobno izvajanje pa je treba prepustiti državam članicam in tako vsaki omogočiti, da izbere režim, ki najbolje ustreza njenim posebnim razmeram. Skladno z načelom sorazmernosti, kot ga določa navedeni člen, ta direktiva ne prekoračuje okvirov, ki so potrebni za doseganje navedenih ciljev –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Namen

Namen te direktive je spodbujati povečevanje deleža obnovljivih virov energije v proizvodnji električne energije na notranjem trgu z električno energijo in ustvariti podlago za prihodnji okvir navedenega trga Skupnosti.

Člen 2

Opredelitev pojmov

Pojmi, uporabljeni v tej direktivi, imajo naslednji pomen:

- (a) „*obnovljivi viri energije*“ pomenijo obnovljive nefosilne vire energije (veter, sončna energija, geotermalna energija, energija valov, energija plimovanja, vodna energija, biomasa, odlagališčni plin, plin iz naprav za čiščenje odpadkov in bioplina);
- (b) „*biomasa*“ pomeni biološko razgradljivi del izdelkov, odpadkov in ostankov v kmetijstvu (vključno z rastlinskimi in živalskimi snovmi), gozdarstvu in v z njima povezanih industrijskih vejah ter biološko razgradljivi del industrijskih in komunalnih odpadkov;
- (c) „*električna energija, proizvedena iz obnovljivih virov energije*“ pomeni električno energijo, ki jo proizvedejo obrati, ki uporabljajo samo obnovljive vire energije, ter del električne energije, ki jo iz obnovljivih virov energije proizvedejo mešani obrati, ki uporabljajo tudi običajne vire energije, vključno z obnovljivo električno energijo, ki se uporablja za polnjenje sistemov za skladiščenje, vendar brez električne energije, proizvedene kot rezultat sistemov za skladiščenje;
- (d) „*poraba električne energije*“ pomeni nacionalno proizvodnjo električne energije vključno s samoprodukcijo plus uvoz minus izvoz (bruto nacionalna poraba električne energije).

Poleg tega se uporablja opredelitev pojmov iz Direktive 96/92/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. decembra 1996 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ UL L 27, 30.1.1997, str. 20.

Člen 3

Nacionalni okvirni cilji

1. Države članice sprejmejo v skladu z nacionalnimi okvirnimi cilji iz odstavka 2 ustrezne ukrepe za spodbujanje večje porabe električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov. Ti ukrepi morajo biti sorazmerni s ciljem, ki naj bi ga dosegli.

2. Države članice najkasneje do 27. oktobra 2002, nato pa vsake pet let sprejmejo in objavijo poročilo, v katerem določijo nacionalne okvirne cilje za prihodnjo porabo električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov, kot odstotek porabe električne energije za naslednjih deset let. Poročilo mora predstaviti tudi ukrepe, ki so bili za doseg te nacionalnih okvirnih ciljev sprejeti ali načrtovani na nacionalni ravni. Za določitev teh ciljev do leta 2010 morajo države članice:

- upoštevati referenčne vrednosti v prilogi,
- zagotoviti, da so cilji združljivi s kakršnimi koli nacionalnimi zavezami, sprejetimi v okviru zavez v zvezi s podnebnimi spremembami, ki jih je Skupnost sprejela po Kjotskem protokolu k okvirni konvenciji Združenih narodov o spremembi podnebja.

3. Države članice prvič najkasneje do 27. oktobra 2003, nato pa vsaki dve leti objavijo poročilo, v katerem analizirajo uspeh pri doseganju nacionalnih okvirnih ciljev. Pri tem zlasti upoštevajo podnebne dejavnike, ki lahko vplivajo na doseg te ciljev, in navedejo, v kakšni meri so sprejeti ukrepi skladni z nacionalnimi zavezami v zvezi s podnebnimi spremembami.

4. Na podlagi poročil držav članic iz odstavkov 2 in 3 Komisija oceni, v kakšni meri

- so države članice napredovale pri doseganju njihovih nacionalnih okvirnih ciljev,
- so nacionalni okvirni cilji skladni s svetovnim okvirnim ciljem 12 % bruto nacionalne porabe energije do leta 2010 in zlasti z 22,1 % okvirnim deležem električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije, v skupni porabi električne energije v Skupnosti do leta 2010.

Komisija objavi svoje zaključke v poročilu prvič najkasneje do 27. oktobra 2004, potem pa vsaki dve leti. Če je to ustrezno, poročilo priloži predloge za Evropski parlament in Svet.

Če se v poročilu iz drugega pododstavka zaključi, da so nacionalni okvirni cilji iz neupravičenih razlogov in/ali razlogov, ki se ne nanašajo na nove znanstvene dokaze, neskladni s svetovnim okvirnim ciljem, ti predlogi v primerni obliki obravnavajo nacionalne cilje vključno z morebitnimi obveznimi cilji.

Člen 4

Programi podpore

1. Komisija brez poseganja v člena 87 in 88 Pogodbe oceni uporabo mehanizmov, ki se uporabljajo v državah članicah in bi lahko vplivali na omejevanje trgovine ter po katerih proizvajalci električne energije na podlagi predpisov, ki jih izdajo javni organi, prejemajo neposredno ali posredno podporo. Pri tem izhaja iz tega, da prispevajo k ciljem, določenim v členih 6 in 174 Pogodbe.

2. Komisija najkasneje do 27. oktobra 2005 predloži izčrpano dokumentirano poročilo o izkušnjah pri uporabi in sožitju različnih mehanizmov iz odstavka 1. V poročilu se v skladu z nacionalnimi okvirnimi cilji iz člena 3(2) oceni uspeh programov podpore iz odstavka 1, vključno s stroškovno učinkovitostjo pri spodbujanju porabe električne energije proizvedene iz obnovljivih virov energije. Poročilo po potrebi doda predlog za okvir Skupnosti v zvezi s programi podpore za električno energijo proizvedeno iz obnovljivih virov energije.

Kakršenkoli predlog za okvir:

- (a) prispeva k doseganju nacionalnih okvirnih ciljev,
- (b) je združljiv z načeli notranjega trga z električno energijo,
- (c) upošteva značilnosti različnih virov obnovljive energije ter različne tehnologije in zemljepisne razlike;
- (d) spodbuja učinkovito uporabo obnovljivih virov energije in je preprost, hkrati pa čimbolj učinkovit – zlasti stroškovno;
- (e) vključuje zadostna prehodna obdobja za nacionalne programe podpore, ki naj trajajo najmanj sedem let in ohranjajo zaupanje vlagateljev.

Člen 5

Potrđilo o izvoru električne energije proizvedene iz obnovljivih virov energije

1. Države članice najkasneje do 27. oktobra 2003 zagotovijo, da se lahko za izvor energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije, jamči v smislu te direktive po objektivnih, preglednih in nediskriminatornih kriterijih, ki jih določi vsaka država članica. Države članice zagotovijo, da se na zahtevo izda potrđilo o izvoru v navedenem smislu.

2. Države članice lahko za nadzor nad izdajanjem navedenih potrđil o izvoru določijo enega ali več pristojnih teles, ki so v odnosu do proizvodnih in distribucijskih dejavnosti neodvisni in strokovno usposobljeni.

3. Potrđilo o izvoru:

- mora vsebovati podatke o energetskega viru, iz katerega je bila električna energija proizvedena, z natančno navedbo datumov in krajev proizvodnje, v primeru hidroelektrarn pa tudi podatke o zmogljivosti;

- mora proizvajalcem električne energije iz obnovljivih virov energije omogočati, da dokažejo, da je električna energija, ki jo prodajajo, proizvedena iz obnovljivih virov energije v smislu te direktive.

4. Taka potrđila o izvoru, izdana po odstavku 2, države članice medsebojno priznavajo izključno kot dokaz o elementih iz odstavka 3. Kakršna koli zavrnitev priznanja potrđila o izvoru kot dokaza, zlasti iz razlogov v zvezi s preprečevanjem goljufije, mora temeljiti na objektivnih, preglednih in nediskriminatornih kriterijih. V primeru zavrnitve priznanja potrđila o izvoru lahko Komisija stranko, ki je potrđilo zavrnila, zlasti na podlagi objektivnih, preglednih in nediskriminatornih kriterijev, na katerih tako priznanje temelji, zaveže, da ga prizna.

5. Države članice ali pristojni organi vzpostavijo ustrezne mehanizme, s katerimi zagotovijo, da so potrđila o izvoru natančna in zanesljiva. V poročilu iz člena 3(3) navedejo ukrepe, ki jih sprejmejo, da bi zagotovile zanesljivost sistema jamstev.

6. Komisija obravnava po posvetu z državami članicami v poročilu iz člena 8 obliko in načine, ki bi jih države članice lahko uporabljale kot jamstvo o izvoru električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije. Če je potrebno, Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predlaga, da se za ta namen sprejmejo skupna pravila.

Člen 6

Upravni postopki

1. Države članice ali pristojni organi, ki jih imenujejo države članice, ocenijo obstoječi zakonodajni in ostali pravni okvir v zvezi s postopki za dovoljenje ali drugimi postopki, ki jih določa člen 4 Direktive 96/92/ES in ki se uporabljajo za proizvodne obrate za električno energijo, proizvedeno iz obnovljivih virov energije, da bi:

- zmanjšali regulativne in neregulativne ovire z namenom povečevanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije,
- poenostavili in pospešili postopke na ustrezni upravni ravni in
- zagotovili, da so pravila objektivna, pregledna in nediskriminatorna ter da v celoti upoštevajo posebnosti raznih tehnologij obnovljivih virov energije.

2. Države članice najkasneje do 27. oktobra 2003 objavijo poročilo o oceni iz odstavka 1 in, če to ustreza, navedejo sprejete ukrepe. Namen tega poročila je, da se, če je to v smislu nacionalne zakonodaje ustrezno, navede dosežena stopnja zlasti glede:

- koordinacije med različnimi upravnimi organi glede rokov, sprejema in obdelave prošenj za dovoljenje,

- izdelave morebitnih smernic za dejavnosti iz odstavka 1 in izvedljivosti hitrega postopka načrtovanja za proizvajalce električne energije iz obnovljivih virov energije in
- določitve organov, ki delujejo kot posredniki v sporih med organi, pristojnimi za izdajanje in prosilci za dovoljenje.

3. V poročilu iz člena 8 Komisija na podlagi poročil držav članic iz odstavka 2 tega člena oceni najprimernejše postopke za doseg ciljev iz odstavka 1.

Člen 7

Vprašanja v zvezi omrežji

1. Države članice sprejmejo brez poseganja v zagotavljanje zanesljivosti in varnosti omrežij potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da upravljavci prenosnih omrežij in upravljavci distribucijskih omrežij na svojem območju jamčijo za prenos in distribucijo električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije. Lahko pa zagotovijo tudi prednostni dostop električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije do omrežij. Pri razporejanju proizvodnih obratov upravljavci prenosnih omrežij dajo prednost proizvodnim obratom, ki uporabljajo obnovljive vire energije, kolikor to omogoča delovanje nacionalnega sistema električne energije.

2. Države članice vzpostavijo pravni okvir ali zahtevajo, da upravljavci prenosnih omrežij in upravljavci distribucijskih omrežij izdelajo in objavijo svoja standardna pravila za pokrivanje stroškov tehničnih prilagoditev, kot so priključki na omrežje in okrepitev omrežja, ki so potrebna za vključitev novih proizvajalcev, ki oddajajo električno energijo, proizvedeno iz obnovljivih virov energije v povezano omrežje.

Ta pravila temeljijo na objektivnih, preglednih in nediskriminatornih merilih, zlasti ob upoštevanju vseh stroškov in koristi, povezanih s priključitvijo teh proizvajalcev na omrežje. Pravila lahko predvidijo različne vrste priključevanja.

3. Če to ustreza, lahko države članice od upravljavcev prenosnih omrežij in upravljavcev distribucijskih omrežij zahtevajo, da v celoti ali delno nosijo stroške iz odstavka 2.

4. Od upravljavcev prenosnih omrežij in upravljavcev distribucijskih omrežij se zahteva, da vsakemu novemu proizvajalcu, ki se želi priključiti na omrežje, zagotovijo celovito in podrobno oceno stroškov priključitve. Države članice lahko proizvajalcem električne energije iz obnovljivih virov energije, ki se želijo priključiti na omrežje, dovolijo, da za priključitvena dela objavijo razpis za zbiranje ponudb.

5. Države članice vzpostavijo pravni okvir ali zahtevajo, da upravljavci prenosnih omrežij in upravljavci distribucijskih omrežij izdelajo in objavijo svoja standardna pravila za delitev stroškov sistemskih naprav, kot so priključki na omrežje in okrepitve, med vsemi proizvajalci, ki imajo od njih koristi.

Delitev se zagotovi z mehanizmom, ki temelji na objektivnih, preglednih in nediskriminatornih merilih, ob upoštevanju koristi, ki jih imajo prvotno in naknadno priključeni proizvajalci kot tudi upravljavci prenosnih omrežij in upravljavci distribucijskih omrežij zaradi priključitve.

6. Države članice zagotovijo, da zaračunavanje pristojbin za prenos in distribucijo ni diskriminatorno do električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije, in zlasti do električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije na obrobni območjih, kot so otoki in slabo naseljena območja.

Če je to ustrezno, države članice vzpostavijo pravni okvir ali zahtevajo, da upravljavci prenosnih omrežij in upravljavci distribucijskih omrežij zagotovijo, da pristojbine, ki se zaračunavajo za prenos in distribucijo električne energije iz obratov, ki uporabljajo obnovljive vire energije, odražajo uresničljive stroškovne prednosti, ki izhajajo iz priključitve obrata na omrežje. Take stroškovne prednosti lahko izhajajo iz neposredne uporabe nizkonapetostnega omrežja.

7. Države članice v poročilu iz člena 6(2) tudi proučijo ukrepe, ki jih je treba sprejeti, da se za električno energijo, proizvedeno iz obnovljivih virov energije, zagotovi lažji dostop do omrežja. Poročilo mora med drugim oceniti izvedljivost uvedbe dvosmernega merjenja.

Člen 8

Zbirno poročilo

Komisija predloži na podlagi poročil držav članic po členu 3(3) in členu 6(2) najkasneje do 31. decembra 2005, nato pa vsakih pet let Evropskemu parlamentu in Svetu zbirno poročilo o izvajanju te direktive.

Poročilo mora:

- upoštevati napredek, dosežen pri upoštevanju zunanjih stroškov električne energije, proizvedene iz neobnovljivih virov energije, in učinke javne podpore za proizvodnjo električne energije,
- upoštevati možnost držav članic glede doseganja nacionalnih okvirnih ciljev iz člena 3(2) ter svetovnega okvirnega cilja iz člena 3(4) in obstoj diskriminacije med različnimi viri energije.

Če je to ustrezno, posreduje Komisija s poročilom Evropskemu parlamentu in Svetu nadaljnje predloge.

Člen 9**Prenos**

Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 27. oktobra 2003. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

Člen 10**Začetek veljavnosti**

Ta direktiva začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Člen 11**Naslovniki**

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 27. septembra 2001

Za Evropski parlament

Predsednica

N. FONTAINE

Za Svet

Predsednik

C. PICQUÉ

PRILOGA

Referenčne vrednosti za nacionalne okvirne cilje držav članic glede deleža električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije, v bruto porabi električne energije do leta 2010 (*)

Ta priloga navaja referenčne vrednosti za določitev nacionalnih okvirnih ciljev za električno energijo, proizvedeno iz obnovljivih virov energije („OVE-E“) iz člena 3(2):

	OVE-E TWh 1997 (**)	OVE-E % 1997 (**)	OVE-E % 2010 (***)
Belgija	0,86	1,1	6,0
Danska	3,21	8,7	29,0
Nemčija	24,91	4,5	12,5
Grčija	3,94	8,6	20,1
Španija	37,15	19,9	29,4
Francija	66,00	15,0	21,0
Irska	0,84	3,6	13,2
Italija	46,46	16,0	25,0 (1)
Luksemburg	0,14	2,1	5,7 (2)
Nizozemska	3,45	3,5	9,0
Avstrija	39,05	70,0	78,1 (3)
Portugalska	14,30	38,5	39,0 (4)
Finska	19,03	24,7	31,5 (5)
Švedska	72,03	49,1	60,0 (6)
Združeno kraljestvo	7,04	1,7	10,0
Skupnost	338,41	13,9 %	22 % (****)

(*) Ob upoštevanju referenčnih vrednosti, določenih v tej prilogi, izhajajo države članice nujno iz tega, da smernice državne pomoči za varovanje okolja dovoljujejo obstoj nacionalnih programov podpore za spodbujanje električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije.

(**) Podatki se nanašajo na nacionalno proizvodnjo OVE-E v letu 1997.

(***) Odstotek deležev OVE-E v letu 1997 in v letu 2010 temelji na nacionalni proizvodnji OVE-E, deljeni z bruto nacionalno porabo električne energije. V primeru notranje trgovine z OVE-E (s priznanim potrdilom ali registriranim izvorom) izračun teh odstotkov vpliva na vrednosti za leto 2010 po državah članicah, ne pa na skupno vrednost za Skupnost.

(****) Zaokrožena vrednost, ki izhaja iz zgornjih referenčnih vrednosti.

(1) Italija izjavlja, da bi bilo 22 % realna vrednost ob domnevi, da bo leta 2010 bruto nacionalna poraba električne energije znašala 340 TWh. Če se upoštevajo referenčne vrednosti, določene v tej prilogi, je Italija domnevala, da bo bruto nacionalna proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov leta 2010 dosegla 76 TWh. Ta vrednost vključuje delež biološko nerazgradljivega dela komunalnih in industrijskih odpadkov, uporabljenih po zakonodaji Skupnosti o ravnanju z odpadki. V tem pogledu je sposobnost za doseg okvirmih ciljev, določenih v tej prilogi, med drugim odvisna od učinkovite ravni nacionalnega povpraševanja po električni energiji v letu 2010.

(2) Ob upoštevanju referenčnih vrednosti določenih v tej prilogi, Luksemburg meni, da se lahko cilj, določen za leto 2010, doseže samo:

- če skupna poraba električne energije v letu 2010 ne bo višja od skupne porabe električne energije v letu 1997;
- če se lahko električna energija, proizvedena s pomočjo vetra, pomnoži s faktorjem 15,

- če se lahko električna energija, proizvedena iz bioplina, pomnoži s faktorjem 208,
 - če se lahko električna energija, proizvedena v edini sežigalnici komunalnih odpadkov v Luksemburgu, ki je v letu 1997 predstavljala polovico električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije, upošteva v celoti,
 - če se lahko električna energija, proizvedena fotovoltaično, poveča na 80 GWh
- in če je zgoraj navedene točke v času, ki je na voljo, tehnično mogoče izvesti.
- Ker ni naravnih virov, se izključi dodatno povečanje električne energije, proizvedene v hidroelektrarnah.
- (3) *Avstrija* izjavlja, da bi bilo 78,1 % realna vrednost, če se izhaja iz tega, da bo v letu 2010 bruto nacionalna poraba električne energije 56,1 TWh. Ker pa je proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov energije močno odvisna od vodne energije in s tem od letnih dežnih padavin, bi morali vrednosti za 1997 in 2010 izračunati po dolgoročnem modelu, ki bi temeljil na hidroloških in podnebnih razmerah.
- (4) *Portugalska* ob upoštevanju referenčnih vrednosti, določenih v tej prilogi, izjavlja, da se je, da bi delež električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije iz leta 1997 obdržali kot okvirni cilj za leto 2010, domnevalo,
- da bo mogoče nadaljevati z nacionalnim načrtom električne energije in izgradnjo novih zmogljivosti hidroelektrarn, večjih od 10 MW,
 - da se bodo druge obnovljive zmogljivosti, ki so mogoče samo s finančno pomočjo države, povečevale po letni stopnji, ki bo osemkrat višja od nedavne stopnje.
- Te domneve pomenijo, da se bodo nove zmogljivosti za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije, razen velikih hidroelektrarn, povečevale po stopnji, ki bo dvakrat višja od stopnje rasti bruto nacionalne porabe električne energije.
- (5) V *finskem* načrtu ukrepov za obnovljive vire energije so cilji določeni za količino obnovljivih virov energije, ki se bodo uporabljali v letu 2010. Ti cilji so bili določeni na podlagi izčrpnih raziskav ozadja. Ta načrt ukrepov je Vlada odobrila oktobra 1999. Po finskem načrtu ukrepov bi delež električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije, do leta 2010 znašal 31 %. Ta okvirni cilj je zelo ambiciozen, za njegovo doseglo pa bi bili na Finskem potrebni obsežni spodbujevalni ukrepi.
- (6) Ob upoštevanju referenčnih vrednosti, določeni v tej prilogi, Švedska opozarja, da je možnost, za doseglo cilja, močno odvisna od podnebnih dejavnikov, ki močno vplivajo na raven proizvodnje hidroelektrične energije, zlasti od sprememb količine dežnih padavin, časa dežnih padavin med letom in pritoka. Količina električne energije, proizvedene v hidroelektrarnah, se lahko močno spreminja. V izjemno suhih letih lahko proizvodnja znaša 51 TWh, v mokrih pa 78 TWh. Vrednost za leto 1997 bi morali zato izračunati po dolgoročnem modelu, ki bi temeljil na znanstvenih dejstvih o hidrologiji in podnebnih spremembah.
- V državah s pomembnim deležem proizvodnje električne energije v hidroelektrarnah je splošno sprejeta metoda, da uporabljajo statistične podatke o pritoku vode, ki pokrivajo časovno obdobje od 30 do 60 let. Tako znaša po švedski metodologiji in na podlagi razmer v obdobju 1950 – 1999 po upoštevanju popravkov za razlike v skupnih zmogljivosti proizvodnje v hidroelektrarnah in pritoku v navedenih letih povprečna proizvodnja električne energije v hidroelektrarnah 64 TWh, kar ustreza 46 % vrednosti za leto 1997. Zato je Švedska mnenja, da je 52 % bolj realna vrednost za leto 2010.
- Sposobnost Švedske, da bi dosegla cilj, omejuje tudi dejstvo, da so preostale neizkoriščene reke zakonsko zaščitene. Poleg tega je sposobnost Švedske za doseglo navedenega cilja močno odvisna od:
- razširitve soproizvodnje toplote in električne energije (CHP) v odvisnosti od gostote naseljenosti, povpraševanja po toploti in tehnološkega razvoja, zlasti za plinifikacijo črne lužine in
 - dovoljenja za gradnjo elektrarn na veter v skladu z nacionalno zakonodajo, sprejemanja v javnosti, tehnološkega razvoja in širjenja omrežja.